

Mi az endometriózis?

Az endometriózis egy olyan betegség, amely során a méh belső falát borító szövetek (endometrium) megjelennek a méhen kívül, más szervek felületén vagy azok belsejében. A szövet leggyakrabban a petevezetékben, a petefészekben és a kismedence belső falán jelenik meg, beleértve a beleket és a húgyhólyagot is. A menstruáció során ezek a szöveti lerakódások vérezhetnek és fájdalommal járó, gyulladásos reakciót okozhatnak. Ha az endometriózis régóta fennáll, hegyszövet alakulhat ki, ami tartós fájdalmat okozhat.

Becslések szerint az endometriózis körülbelül minden tizedik nőt érinti.

Az endometriózis a meddóséggel is összefüggésbe hozható, mivel az endometriózisban szenvedő nők körülbelül

30-50%-a

termékenységi problémával küzd.

Mi okozza?

Az endometriózis kialakulásának oka nem teljesen ismert. Feltételezhető, hogy a menstruáció közben a méhből származó sejtek a petevezetékeken keresztül eljuthatnak a hasüregbe vagy más szervekhez, majd ott megtelepedhetnek. Lehetséges az is, hogy a méhnyálkahártya sejtek nem a megfelelő helyen alakultak ki a nőnemű magzat fejlődése során. Az immunrendszer nem megfelelő működése is jelenthet problémát, mely miatt megjelenhetnek ezek a sejtek a méhen kívül. Az endometriózis továbbá gyakran öröklődik, ami arra utal, hogy a genetika is szerepet játszhat az endometriózis kialakulásában.

Tünetek

Fájdalmas és/vagy erőteljes menstruáció, amelyen nem segítenek a hagyományos fájdalomcsillapítók

A menstruációs ciklussal gyakran együtt járó alhasi- vagy hátfájdalom

Fájdalom a menstruáció alatti mosdóhasználat során

Hányinger a menstruáció alatt

Teherbeesési nehézség

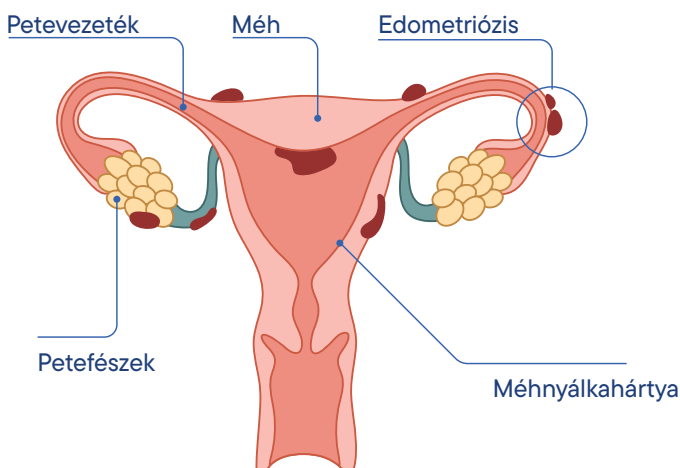

Erős fájdalom szexuális együttlét során

Fáradékonyság

Ezek a tünetek hatással lehetnek a nők fizikai, szexuális, pszichológiai és társas közérzetére.

Diagnózis

Keresse fel kezelőorvosát, ha ezek közül a tünetek közül Önénél bármelyik fennáll és befolyásolja a mindennapjait. Az endometriózis diagnosztizálása nehéz lehet, mivel a tünetek igen eltérőek lehetnek és nagyban hasonlíthatnak más betegségek tüneteire. Az Egészség és Klinikai Kiválóság Nemzeti Intézete* (The National Institute for Health and Clinical Excellence, NICE) országos iránymutatást és tanácsadást nyújt az egészségügyi és szociális ellátás javítása érdekében. Iránymutatásuk szerint a páciensnél endometriózis gyanúja áll fenn, ha a következő tünetek közül egyet vagy többet tapasztal:

- Krónikus kismencedei fájdalom
- A mindennapi tevékenységeket és az életminőséget befolyásoló menstruációs fájdalom
- Erős fájdalom szexuális együttlét során vagy után
- Menstruációval kapcsolatos emésztőrendszeri tünetek
- Fájdalmas bélműködés
- Menstruációval összefüggő húgyúti tünetek, különösen vér megjelenése a vizeletben vagy vizeléskor jelentkező fájdalom
- Meddőség, amely egy vagy több korábban felsorolt tünettől együtt jelentkezik

A kismencede és a has vizsgálatával a kezelőorvos megpróbálhatja feltárni a hasi elváltozásokat és az endometriózisra utaló jeleket. Ultrahang és mágneses rezonancia vizsgálat (MRI) is végezhető, de az endometriózis diagnosztizálására néha laparoscópiát (hastükrözés) alkalmaznak. Ennek során egy kis kamerát vezetnek be a köldökön keresztül, amely nagyított képet ad a hasüreg és a medence belsejéről. A beavatkozás altatásban történik.

Treatment

- Az endometriózis kezelhető a menstruációs ciklust szabályozó hormonokkal, például fogamzásgátló tablettával, implantátummal vagy injekcióval, valamint hormonális spirállal.
- Az endometriózis műtéti úton is kezelhető az érintett területek megsemmisítésével vagy eltávolításával. Néha az endometriózis olyan mértékben kiterjedt lehet, hogy a páciens további műtéti beavatkozás céljából egy speciális endometriozisközpontba irányítják. A méh és a petefészkek eltávolítása hatékony megoldás lehet, de csak végszükség esetén javasolt.
- Hosszan tartó fájdalom esetén hasznos lehet a fájdalomambulanciára való beutalás.

A kezelés típusa attól függ, hogy a páciens célja a fájdalomcsillapítás, az endometriózissal érintett szövetek eltávolítása, a teherbe esés vagy a kiújulási esély csökkentése. Az életkor fontos tényező; például a menopauza után az endometriózis tünete a legtöbb esetben megszűnnek, azonban a hormonpótló terápia (HRT) esetén visszatérhetnek.

Olykor a fájdalom a terhesség során és után enyhül, és kezelés nélkül is elmúlhat. Egyes nőknél a testmozgás, bizonyos ételek, például tejtermékek és búzafélék elhagyása, valamint pszichológiai terápiák és tanácsadás segíthet. A kiegészítő terápiák, mint például a reflexológia, az akupunktúra, a kínai orvoslás, a gyógynövényes kezelések, a homeopátia, a B1-vitamin, a magnézium pótlás és a transzcután elektromos idegstimuláció (TENS) alkalmazásának hatékonyságáról csak korlátozott bizonyítékok állnak rendelkezésre.

- Az endometriózisban szenvedő nőknek nehézséget okozhat a teherbe esés. A műtét vagy az asszisztált reprodukciós technikák (például az in vitro megtermékenyítés – IVF) segíthetnek.

További információs források

<https://www.endometriosis-uk.org/>
<https://www.womenshealth.gov/a-z-topics/endometriosis>
<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/endo-metritis>

ESHRE® jogi nyilatkozat „A jelen kiadvány az ESHRE® eredeti dokumentumának fordítását tartalmazza – amint az a dokumentum címlapján részletesen olvasható –, amely fordítás az ESHRE® weboldalán (www.eshre.eu) elérhető. »Az ESHRE® dokumentumok fordítására vonatkozó irányelvek« (Policy for the translation of ESHRE® Documents) rendelkezéseinek alapján készült.

Az eredeti ESHRE® dokumentum fordítását az Országos Kórházi Főigazgatóság Humánreprodukciós Igazgatósága készítette és felügyelte, így az kizárólagos felelősséget vállal a fordítás tartalmáért. A fordítás ESHRE® általi előzetes jóváhagyása nem érinti ezt a felelősséget.

Ha bármilyen kérdés merül fel a fordításban szereplő információk pontosságával és/vagy tudományos hitelességével kapcsolatban, kérjük, hivatkozzon az eredeti ESHRE® dokumentumra. A fordításban előforduló eltérések vagy különbségek nem tartoznak az ESHRE® felelősségi körébe, és nem bírnak jogi hatállyal a megfelelés vagy végrehajtás szempontjából. Az angol nyelvű változat, amely nyelven az eredeti ESHRE® dokumentumot közzéteszik, minden esetben irányadó.”

ENDOMETRIÓZOS

Az ESHRE® Endometriosz c. dokumentumának fordítása